

SŁOWNIK POJEĆ

KANDYDAT NA MINISTRANTA

Alba – długa biała szata liturgiczna noszona przez lektorów i księży. Symbolizuje czystość serca i ducha.

Ambona – miejsce do czytań biblijnych oraz wygłaszania homilii (kazań), dziś najczęściej pulpit zwany ambonką usytuowany w prezbiterium.

Ampułki – naczynia liturgiczne w kształcie małych dzbanuszków w których podaje się wino i wodę do mszy św. Ampułka na wino posiada pokrywkę i ma czerwone oznaczenie na uchwycie.

Bielizna kielichowa – materiały będące zaopatrzeniem kielicha: korporał, palka, puryfikaterz.

Bursa – jest to sztywna torebka do zawieszenia na szyi, na patenę z Komunią chorych.



Ceremoniarz – jest to osoba sprawująca funkcje liturgiczną, jego zadaniem jest koordynacja przebiegu liturgii oraz, w razie potrzeby, przeprowadzanie próby z zespołem liturgicznym.

Celebrans – duchowny przewodniczący liturgii.

Chrzcielnica – zbiornik wypełniony wodą święconą, najczęściej w kształcie kielicha, przeznaczony do sakramentu chrztu.

Cingulum – gruby sznur zakończony z obu stron frędzlami używany jest przez lektorów i księży. Służy do przepasania w pasie alby lub habitu.

Cyborium – puszka (naczynie) do przechowywania Eucharystii pod postacią chleba.



Dalmatyka – własna szata liturgiczna diakona. Wkłada się ją na albę i stułę.

Hostia – niekwaszony (praśny) chleb, okrągły opłatek z mąki pszennej, nierzadko ozdabiany krzyżem lub motywami religijnymi, używany przy sprawowaniu mszy świętej.

Humerał – biała podłużna chusta będąca elementem stroju liturgicznego okrywający szyję i ramiona noszącego albę zawiązywana na klatce piersiowej.

Kapa – szata liturgiczna, używana przez kapłana (w Polsce także diakona), w czasie sprawowania uroczystej liturgii poza mszą świętą, jak chrzest, błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem, czy wspólnotowa Liturgia Godzin. Jest to rodzaj długiej peleryny sięgającej stóp, zapinanej pod szyją. Zakłada się ją na komżę lub albę oraz stułę. Jej kolor jest uzależniony od sprawowanej czynności lub koloru oficjum.

Kielich – jest to naczynie liturgiczne w którym w czasie mszy św. składa się wino do konsekracji.

Komża – jest to skrócona alba koloru białego co symbolizuje czystość serca i ducha.

Konfesjonal – miejsce przy którym ksiądz spowiada wiernych

Korporał – kwadratowy obrus o wymiarach 50x50 cm. Element bielizny kielicha. Najczęściej rozkładany poczwórnice. Na jego środku powinien znajdować się naszyty krzyż. W czasie celebracji Mszy świętej ustawiane są na nim: kielich, patena z hostią oraz puszkę. Poza celebracją używa się go do wystawienia Najświętszego Sakramentu.



SŁOWNIK POJEĆ

KANDYDAT NA MINISTRANTA

Kustodia – naczynie, w którym przechowuje się Najświętszą Hostię do wystawienia w monstrancji.



Lavabo - obmycie rąk podczas ofiarowania darów. Lavabo stosowane jest: przed Mszą św., w zakrystii (we Mszy sprawowanej z biskupem), po przygotowaniu darów, po Komunii (biskup).

Do obmycia rąk celebransowi niezbędnych jest zazwyczaj dwóch ministrantów. Jeden bierze ze stolika lawaterz z wodą oraz tackę, drugi ręczniczek. Podchodzą razem do ołtarza. Gdy ksiądz wyciągnie ręce, ministrant pierwszy trzymając lawaterz (dzbanuszek) w prawej, a tackę pod spodem w lewej ręce obmywa je wodą. Ministrant drugi podaje rozwinięty ręczniczek. Po obmyciu rąk czynią lekki skłon głową i odchodzą.

Lawaterz – jest to metalowy dzbanek z wodą wraz z misą i płóciennym ręcznikiem.



Melchizedek (luna) – naczynie, które utrzymuje Hostię w kustodii, wyciąga się je, gdy wystawia się Najświętszy Sakrament w monstrancji.



Ministrant – chłopiec służący Bogu podczas mszy i innych nabożeństwach.

Monstrancja – przedmiot liturgiczny w którym umieszcza się Hostię celem adoracji lub procesji.

Ołtarz – jest to stół na którym składa się Najświętszą Ofiarę i przy którym rozdziela się Ciało Pańskie.

Ornat – wierzchnia, ozdobna szata stroju liturgicznego ubieranego przez księdza do mszy św. Kolor ornatu zależy od kolorów liturgicznych.

Palka – część bielizny kielichowej. Jest kwadratowym, usztywnionym materiałem służącym do przykrywania kielicha podczas Mszy św. Ma ona zabezpieczyć postacie eucharystyczne przed zanieczyszczeniem np. przez owady zwabione zapachem wina oraz przytrzymywać hostię na patenie.



Patena – naczynie liturgiczne zazwyczaj w kształcie talerzyka przeznaczone dla konsekrowanej hostii.

Precentor – pomocnik ceremoniarza

Prezbiterium – część kościoła, w której znajduje się ołtarz główny.

Procesja – uroczysty pochód religijny połączony ze śpiewem.

Puryfikaterz – element tzw. bielizny kielichowej: niewielkich rozmiarów ręczniczek służący do czyszczenia naczyń liturgicznych.



Ręczniczek – jest to zbliżony formą i wielkością do puryfikaterza kawałek materiału, którym wyciera się ręce kapłana po lavabo czyli obmyciu, które następuje po obrzędzie przygotowania darów.



Służba liturgiczna – są to osoby posługujące przy ołtarzu podczas mszy świętej lub innych nabożeństw. W skład służby liturgicznej wchodzi ministranci i lektorzy.

SŁOWNIK POJEĆ

KANDYDAT NA MINISTRANTA

Stuła – jest to część stroju liturgicznego księży i diakonów (ma ubraną po ukośnie) . Rodzaj kolorowej szarfy jej kolor zależy od koloru liturgicznego. Stuła symbolizuje belki krzyża, którą niósł Chrystus. Znak władzy kapłańskiej.

Sygnaturka – są to dzwonki znajdujące się przy wejściu z zakrystii, używa się go na początku mszy.

Tabernakulum - miejsce w kościele, w którym przechowuje się Najświętszy Sakrament.

Welon – strój liturgiczny nakładany na barki podczas przenoszenia Najświętszego Sakramentu lub posługi przy mitrze i pastorałe.

Welon kielichowy – tkanina (chusta), którą nakryty jest kielich do momentu przygotowania darów ofiarnych; ponownie kielich nakrywa się tym welonem po Komunii św. Nie jest ona obowiązkowa.

